

Ilanngussaq D

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu
Ataatsimiititaliap Siulittaasua, Jens Immanuelsen
Postbox 1060
3900 Nuuk

Ulloq: 13.10.2015
J.nr.: 01.37.02.29-00019

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap AIS 2016-imik misissuineranut Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliap ilanngussassai.

Suliassaqarfimmut ataatsimiititaliaq AIS 2016-imut imatut oqaaseqaatissaqarpoq ilanngussassaqarlunilu.

Inatsisartunut ilaasortap Anthon Frederiksenip (PN) § 37, tunngavigalugu apeqquteqaataanut akissuteqaammi ulloq 20. august 2015-imeersumi eqqaaneqartoq nukissiornermi kissaq sinneruttoq atorluarneqanngitsoq pillugu Naalakkersuisut qanoq pilersaaruteqarnersut Eqqissisimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliamit erseqqinnerusumik paasisaqarfigerusunneqarpoq. (ilanngussaq 1)

Naalakkersuisut akissuteqaamminni 2014-imi innaallagissiorfinnit diesilitortunit innaallagissap atorneqanngitsup ataani takusinnaasassituut naatsorsorneqarsinnaanera takussuitissiaraat.

Illoqarfinni kissap 33.200 MWh

sinnera

atorneqanngitsoq

Nunaqarfinni kissap 23.100 MWh

sinnera

atorneqanngitsoq

Kissap sinnera 56.300 MWh

atorneqanngitsoq

katillugu

Naatsorsueriaaseq tunngavigineqartoq ima nassuaaserlugu saqqummiunneqartoq Ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

1 "Innaallagissiornermi kissap sinnerata atorneqanngitsup naatsorsorneqarsinnaanera nalorninartoqarpoq. Naatsorsuinermi illoqarfiiit nunaqarfiillu Nukissiorfinnit pilersorneqartut kisimik ilaatinneqarput. Naatsorsuinermi aamma dieseloliap, innaallagissiorfinnit dieselimik atuisunit atorneqartup 40 procentiata missaata innaallagissiornerup atorneqartarneranik, taamaaqataatalu, 40 procentiata missaata, kissamik pilersitsiviusarneranik isumaqarmeq tunngavigineqarpoq. Siaruarinermi annaasat ilaatinneqanngillat."

Naalakkersuisut akissuteqaamminni kissaq sinneruttoq atorneqanngitsoq ukiumut 39 mio. korusunit missaannik naleqarnerarlugu erseqqissaatigaat. Tassani aamma Naalakkersuisut erseqqissaatigaat naatsorsuinermut taamaallaat illoqarfii nunaqarfii Nukissiorfinnit pilersorneqartut ilanngunneqarsimasut.

Qaanaami nukissorfimmi kiaap maangaannartinneqartussaagaluartup atorluarneqalersimanera aningaasanngorlugu ukiumut agguaqatigiisitsinikkut qanoq naleqarneranut apeqqummut 3-mut Naalakkersuisut imatut akissuteqarput:

"Qaanaami innaallagissiornermit kissap sinneranik ungasianiit kiassarnermut aqqusersuutit aqqutigalugit kiassarnermik atuisoqarpoq, kisiannili aamma tamatuma saniatigut ungasianiit kiassarnermut aqqusersuutitigut kissaq utertoq Qaanaami imermik pilersuinermi nilannik aatsitsinermut atuisoqartarluni. Tassa imaappoq nunatsinni illoqarfinnut nunaqarfinnullu allanut nilannik aatsitsinikkut imiliornermut pisariaqartitsiffiunngitsunut naleqqiullugu kissaq sinneruttoq Qaanaami atorluarneqarneruvoq (issuaanermi oqaaseqatigiik kingulleq kalaallisuuani mininneqarsimamat Inatsisartut nutserisoqarfiannit nutserneqarpoq).

2014-imi Qaanaami kissap sinnera atorneqartoq 3.703 MWh-nik annertussuseqarpoq. Uulia atorlugu kissamik taama annertutigisumik tunisassiorqartuuppat, Polaroil-ip maanna ikummatisssamut akigititai tunngavigalugit ikummatisssamut aningaasartuutinut 2,6 mio. korusunit missaat atorneqarsimassagaluarput. Taakkunanngaanniit aningaasaliinermut kiisalu atortunik il.il. ingerlatsinermut aserfallatsaaliuinermillu aningaasartuutit ilanngaatigineqassapput".

Naalakkersuisut akissuteqaamminni sumiiffinni amerlasuuni kissap sinneranik isumalluutinik atuinissaq ajornartutut inuiaqatigiillu aningaasaqarnerat eqqarsaatigalugu iluanaarutaasinnaanngitsutut nalileraat ataatsimiititaliap maluginiarpaa. Ataatsimiititaliap tassunga atatillugu erseqqinnerusumik tusagaqarfigerusuppa, Naalakkersuisut annaasaqarneq taamak annertutigisoq (39 mio. kr-it missaannik) annikillisarniarlugu allanik pilersaaruteqarnersut, naak tamanna takorluuilluni naatsorsuinerinnartut taaneqaraluartoq?

Inussiarnersumik

Michael Rosing,
Ataatsimiititaliap Siulittaasua

Anthon Frederiksen, Inatsisartuni ilaasortaq, Partii Naleraq
/-Maani

Ilanngussaq
Bilag 1

Kissaq sinneruttartoq pillugu § 37 naapertorlugu apeqqummut akissut

20-08-2015

Sags nr. 2015-7445

Akt. nr. 878754

Asasara Anthon Frederiksen

Innaallagissiorfinnit dieselitortunit pilersuinermeri kissap sinneruttup atorluarneqarnissaa pillugu apeqqutinnut qujanaq. Matuma kinguliani apeqqutitit ataasiakkaarlugit akissuteqarfigaakka.

1. Nukissiorfinni olie-mik atuiffiunerusuni kiaap sipporuttup atorneqanngitsoortarnera ataatsimut katillugit ukiumut agguaqatigiisitsinikkut qanoq aningaasanik amerlatigisunik atuiffiusarpa/ annaasaqaataasarpa?

Akissut:

Ilisimatitsissutigisinnavaara, innaallagissiornermi kissap sipporuttartup, matuma kinguliani kissamik sinneruttumik taagukkama atorluarneqarnissaa sapinngisamik anguniartaratsigu.

2014-imi Nukissiorfiit innaallagissiorfinnit dieselitortunit kissap sinnera atorlugu kiassarnermi 54.000 MWh-nik pilersuisimapput. Tassunga assersuutitut ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq, eqqakkanik ikuallaanermi akunnaallisarlugit 28.000 MWh-t pilersuitigineqarsimammata.

2014-imi innaallagissiorfinnit dieselitortunit kissap sinnera atorneqanngitsoq tamarmiusoq imatut naatsorsorneqarsinnaavoq:

Illoqarfinni kissap sinnera atorneqanngitsoq	33.200 MWh ¹
Nunaqarfintti kissap sinnera atorneqanngitsoq	23.100 MWh
Kissaq sinnera atorneqanngitsoq katillugu	56.300 MWh

Kissaq sinnera aningaasanngorlugu naatsorsorneqarsinnaasunngorlugu eqqortumik nalilerneqarnissaa ajornakusoopoq. Kiassaat uuliatortoq atorlugu kissap taama

¹ Innaallagissiornermi kissap sinnerata atorneqanngitsup naatsorsorneqarsinnaanera nalorninartoqarpoq. Naatsorsuinermeri illoqarfiit nunaqarfintti Nukissiorfinnit pilersoneqartut kisimik ilaatinneqarput. Naatsorsuinermeri amma dieseloliap, innaallagissiorfinnit dieselilik atuisunit atorneqartup 40 procenttiata missaata innaallagissiornerup atorneqartarneranik, taamaaqataatalu, 40 procenttiata missaata, kissamik pilersiviusarneranik isumaqarneq tunngavigineqarpoq. Siaruarinermeri annaasat ilaatinneqanngillat.

annertutigisup tunisassiarineqarsinnaanera aallaavigineqarsinnaavoq, taamatut kissamik tunisassiorneq nalinginnaasumik kissap sinnera atorlugu kiassaanermut taartaasinnaammat.

Nalileeriaaseq nassuaatigineqartoq atorlugu kissaq sinneruttoq atorneqanngitsoq ukiumut 39 mio. koruunit missaannik naleqarpoq². Nalileeriaaserli taanna missiliuinerinnaavoq, aammalu teknologiimik nutaamik ikkussuinermut, ingerlatsinermut aserfallatsaaluiuinerullu aningaasartuutit ilaatinneqanngillat. Sumiiffinni amerlasuuni kissap sinneranik isumalluutinik atuinissaq ajornarpoq inuiaqtigilli aningaasaqarnerat eqqarsaatigalugu iluanaarutaasinnaanani.

Kissap sinneranik atuisoqassappat, kissap sinneranik katersuisinnaasumik aammalu ungasianiiq aqqusersuutit aqqutigalugit siaruarterisinnaasumik atortuliisoqartariaqarpoq. Ungasianiiq kiassarnermut aqqusersuutinik sanaartorneq akisuujuvoq, kissarlu ungasinnerusumut assartorneqassappat ingerlanerani kissamik annaasaqartoqartussaavoq. Tamatuma kingunerisaanik sumiiffinni amerlasuuni, soorlu innaallagissiorfeeqqamit kissap sineranik killilimmik pilersitsartumit, imaluunniit illut siamasippata, taamaalillunilu ungasissumut sanaartortoqassappat kissap sinneranik atuinissaq imminut akilersinnaanngilaq, ungasianiiq kiassarnermut aqqusersuutit akisuut sananeqartussaammata.

2. Kiaap atorneqanngitsoortarpuit atorluarneqarnerunissaa anguniarlugu naalakkersuisut qanoq pilersaaruteqarpat?

Akissut:

Naalakkersuisut Nukissiorfiit kommunillu suleqatigalugit nukissiuuteqarnermi isumalluutitsinnik annertusaanissaq aalluppaat, tassanilu ilaatigut innaallagissiorfinnit dieselitortunit ikuallaavinnillu akilersinnaasunit kissap sinneranik atuinissaq ilaatinneqarpoq. Sanaartorfissagissaanernut iluarsaassinenullu atatillugu kissap sinneranik atuinissaq pingaartinneqartorujussuuvoq.

Assersuutigalugu Nukissiorfiit illoqarfinni annerni ungasianiiq kiassarnermut nunap assinginik inaarsaapput. Tamatuma kingorna nunap assingi taakku kommunit ungasianiiq kiassarnermik annertunerpaamik atuinissaq qulakkeerniarlugu, najukkanut pilersarutit teknikkimut tunngasortaannik nutarterinermut atorsinnaassavaat.

3. Qaanaami nukissiorfimmi kiaap maangaannartinneqartussaagaluartup atorluarneqalersimanera aningaasanngorlugu ukiumut agguaqatigiisitsinikkut qanoq naleqarpa?

Akissut:

Qaanaami innaallagissiornermit kissap sinneranik ungasianiiq kiassarnermut aqqusersuutit aqqutigalugit kiassarnermik atuisoqarpoq, kisiannili aamma tamatuma saniatigut ungasianiiq kiassarnermut aqqusersuutitigut kissaq utertoq Qaanaami imermik pilersuinermi nilannik aatsitsinermut atuisoqartarluni.

---

² Uuliamut literimut akiusoq 6,20 koruuniosoq aamma kiassaatip uuliatortup atuisinnaassusiata 90%-iunera aallaavigalugu.

2014-imi Qaanaami kissap sinnera atorneqartoq 3.703 MWh-nik annertussuseqarpoq. Uulia atorlugu kissamik taama annertutigisumik tunisassiorqartuuppat, Polaroil-ip maanna ikummatisissamut akigititai tunngavigalugit ikummatisissamut aningaaasartuutinut 2,6 mio. koruunit missaat atorneqarsimassagaluarput. Taakkunanngaanniit aningaaasaliinermut kiisalu atortunik il.il. ingerlatsinermut aserfallatsaaliuinermullu aningaaasartuutit ilanngaatigineqassapput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Mala Høy Kúko

**Aningaasaqarnermut akileraartarnermullu
ataatsimiititaliamut**

Ulioq: 14. oktober 2015
J.nr.: 01.31.11-000xx

**AIS 2016 pillugu Sanaartornermut ataatsimiititaliamut attuumassutilinnut
Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap tusarniaanera**

Sanaartornermut ataatsimiititaliaq sinnerlugu AIS 2016 pillugu Sanaartornermut ataatsimiititaliamut attuumassutilinnut tusarniaanermit akissuteqarnissamut periarfissinneqaratta qujamasoqaanga. Ataatsimiititaliat attuumassutilit AIS pillugu Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap suliaqarnerani ilapittuuteqarnissamut taamaalillutik periarfissinneqarnerat pingaaruteqarlungilu tikilluaqqunarpooq, taamaaliornikkummi Nunatta Aningaasiviata aningaasaataanik Inatsisartut ataatsimut pingaarnersiuinerat ersersinneqarluarsinnaammat. Sanaartornermut tunngasut AIS-imu initoqaat, taakkulu pisarnertut eqqumaffigineqartaqaat. Taamaattumik Sanaartornermut ataatsimiititaliap AIS-imut akissuteqarnissani pingarteqaa.

Sanaartornermut ataatsimiititaliap oqaaseqaatit uku Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamut nassiuppi, Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap ulluni tulliuttuni isumasiunermut apeqqutaanut Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap oqaaseqaatit tamakku ilangussinnaaniaasammagit, aamma/imal. AIS pillugu ataatsimiititaliap isumaliutissiissutissaannut ilangunneqarsinnaaniassammata. Tamakku pillugit Sanaartornermut ataatsimiititaliap paasisaqarnissani qilanaaraa.

Sanaartornermut ataatsimiititaliap ataatsimut isigalugu AIS-imut annikitsuinnarnik oqaaseqaatissaqarpoq, Ataatsimiititaliammi iluarismaarlugu paasivaa, Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaq AIS16 pillugu apeqqutimigut oqaaseqaatimigullu peqqissaarluinnarsimasoq, pisortallu sanaartugassaataannut tunngassuteqartutigut apeqqutinik naleqquttunik arlalissuarnik apeqquteqarsimasoq.

Sanaartornermut ataatsimiititaliap suliassaqarfii siunertaqarfii Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap Sanaartornermut ataatsimiititaliamut immikkut naleqqussorisimasai allakkatigut matumuuna aallaavigivai, Ataatsimiititaliali nalilernikuuaa suliassaqarfii 80-imut 89-imut tamarmik Sanaartornermut ataatsimiititaliamut attuumassuteqartuusut, pisortanimmi sanaartortitsinerit tamarmik Sanaartornermut ataatsimiititaliap susassaqarfimmagit.

Konto pingarneq 70.01.04 Sanaartornermi aqtsineq suliniutinullu aningaasartuutit

- a) Inissiani Illuut A/S-imit pigineqartuni attartortut attartortutut pisinnaatitaaffitik attartornermut isumaqatigiissummi aningaasanullu inatsisiniunngitsoq qaqugu atuarsinnaalernissaat naatsorsuutigisinnaavaat?

Konto pingaarneq 72.20.05 Ilaasunik angallassinermut tapiissutit

Sanaartornermut tunngasutigut kiffartuussinermut aningaasaliisutissanut atatillugu Naalakkersuisut isumaqatigiinniuteqarsinnaanerat Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamit 2016-imi akuerineqartussaammat Sanaartornermut ataatsimiititaliap ajunngitsutut isigaa. Sanaartornermut ataatsimiititaliap qinnutigaa, tamanna pillugu aningaasaliissuteqarnissamut suliaq taamanikkornissaanut Naalakkersuisunit nassiuunneqarpat, Sanaartornermut ataatsimiititaliamut Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamit tusarniaassutigineqaqqassasoq.

Sanaartornermut ataatsimiititaliaq tamatuma saniatigut isumaqarpoq, mittarfinnik nutaanik sanaartornissamut Naalakkersuisut pilersaarutaannut angallassinermi kiffartuussinermut isumaqatigiissutiliassat ataqtigisinnissaat aamma ilanngullugit eqqarsaatigineqartariaqartoq .

Tassunga atatillugu angallannermut tunngasutigut Sanaartornermut ataatsimiititaliap aalajangiiffigisassatut siunnersuutai marlut siusinnerusukkut saqqummiussimasai Sanaartornermut ataatsimiititaliap malugeqqussavai. Sanaartornermut ataatsimiititaliap maanna atuuttup aalajangiiffigisassatut siunnersuutinit taakkunanit ataaseq saqqummiuteqqippaa, ataatsimulli isigalugu isumaqarluni, siunnersuutinut tunuliaqtaasut, tassa nunami namminermi ilaasunik timmisartuussinerit pisariillisarnissaat akikillisarnissaallu, tunngaviatigut suli tapersorsorneqartariaqartut, taamaattumillu siunnersuutini tunngaviatigut isummat maanna Naalakkersuisuusut mittarfiit tungaasigut misissuinerannut ilaatinneqartariaqartut.

Konto pingaarneq 72.20.10 Usinik assartuineq

2011-imi siunnersortit avataaneersut atorneqarnerisigut Royal Arctic Line-mi (RAL-imi) ukiumut pisariillisaanermut iluaqtissat 30 mio. kr.-nik nalillit nassaarineqarsimanagerat Ataatsimiititaliap soqtiginaqisutut pingaaruteqartutullu isigaa. Pisariillisaanermut iluaqtissat atuutilersimannngitsuuppata, RAL-ip akigititaasa ukiuni kingullerni qaffaavigineqarnerusariaqarsimanagerat naatsorsuutigineqarsinnaavoq, pissusiviusutigulli taamaannngilaq.

Ataatsimulli isigalugu Nunatta Aningaasiviata unammilligassai pissutigalugit tamanna itigartikkuminaatsutut isikkoqarpoq, pilersuinermummi tunngassuteqartuni assingusuni pisortat ingerlatsiviutitsinni kisermaassiffiusuni angisuuni taamaaqataanik siunnersortinit avataaneersunit sukumiisumik misissuititsisoqartariaqarpoq, matumanilu immikkut Tele Greenland pineqarpoq, taannami malunnaateqaqisumik ukiut tamaasa sinneqartooruteqartarpoq. Tamanna pisinnaavoq attaveqaqatiginnikkut akikillisaanissaq siunertaralugu, aamma internetip nunap immikkoortuini tamani ingammillu ilinniartitaanerup

siuarsarnissaa siunertaralugu ingerlatseqatigiffiup akissaajaatitigut sulisoqarnikkullu aaqqissuussinerata isornartorsiorpalaartumik nalilersorneratigut.

Suliassaqarfik 80-89 Sanaartornermut tunngasut

Ukiuni kingullerni pisortat sanaartugassatigut sinaakkutissaat, ukiut ataasiakkaarlugit suliassaqarfinni 80-89-miittut Aningaasanut inatsisini pisortat aningaasaliissutaatut ataatsimut paasineqartariaqartut, takussutissiami tulliuttumi takuneqarsinnaapput:

Ukioq ningaasaliiffiusoq ¹	Sanaatugassanut sinaakkutissaat AI/AIS (mio. kr.)	Illassutitut ningaasaliissutit IA-inatsimmiittut (mio. kr.)	Sanaartornermut sinaakkutissaat AI+IA (mio. kr.)
AIS 16	613,5		
AIS 15-II	607,7	-	-
AIS 15-I	679,0	-	-
AI 14	778,9	131,4	910,3
AI 13	779,4	-124,9 ³	654,5
AI 12	946,4	78,2	1.024,6
AI 11	937,4	174,0	1.111,4
AI 10	757,6	1,5	759,1

Takussutissiami qulaaniittumi pissutsit arlallit aallaaviusinnaapput:

- a. 2012-imili sanaartornermut sinaakkutissatut missingersuutit appariartuaartutut pissuseqarput. Piffissamili tamatumani pisortanit aningaasaliissutit ataatsimut isigalugu *qaffakkiartuaarsimapput*. Allatut oqaatigalugu pisortanit aningaasartuutit suli amerliartuinnartut ataavartumik ingerlatsinermut aningaasartuutinut atorneqartarput, annikinnerusumillu sanaartornermut aningaasalersuinerut atorneqartarlutik, sanaartornermummi aningaasalersuinerit eqqortumik aningaasalersuiffissaqartillugu inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut ajunngitsumik *pilersitsisinnaapput*.
- b. Sanaartornermut sinaakkutissat ataatsimut isigalugit nikerartorujussuusimapput. Ukiuumit ukiumut nikerarerit 150 mio. kr.-t tungaanoortuusarput. Taama annertutigisumik nikerarerit sanaartornermik suliaqartunut arlaannaatigulluunniit iluaqtaagunannigilaq, sanaartornermimmi suliaqartut sulisorisanik akuttunngitsumik soraarsitsisarltillu sulilertsitsariaqartarput. Taamaalilluni sanaartornermik suliaqartuusut sulisuminnik aalajangersimasunik tatiginartunillu sulisoqarnissaminnut periarfissaat killilerneqartarpooq, taakkumi inaagaqarsinnaanermik pitsaassutsimillu qaffaseqisumik isumannaarinissinnaapput, taamaaliornikkullu sannarlutat killilerneqarsinnaalutik.

¹ Malugeequsaq: Aningaasanut inatsit avaqqullugu pisortat aningaasalersuutigisinnaasai takussutissiami naatsorsuutigineqanngillat, assersuutigalugu aktiaatileqatigiiffinneersut.

³ Nukissiorfinnut sanaartugassanut taarsigassarsiat 100 mio. kr.-nik ikilineqarsimaneerat aningaasartaani immikkut takuneqarsinnaavoq, taakkulu isertitatut inissinneqarput. Aningaasat aktiaatileqatigiiffimmut nutaamut Nuummi Atlantikup ikaarneranut nutaamik umiarsualiviliornermut nuunneqarput.

- c. Ukiup aningaasaliiffiusup ingerlanerani sanaartornermut ataatsimut sinaakkusiaasut tulluanngivissumik amerlaqisut ilassutitut aningaasaliissutinit pisarput. Tamanna missingersuusiortarnermut atatillugu tulluartuusorinanginnerata saniatigut, aningaasanullu inatsisip Inatsisartut ataatsimut tulleriaarineranut tunngavigisamut tulluartuunngimmat, tamannalu Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamut attuumassuteqarmat, taamatut missingersuusiortarnermi pissutsit naammaginanngitsut soorlu qulaani imm. b-mi taaneqartutut ittut pilertarpot.

Siuliani inerniliussaagallartut tunngavigalugit Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaq Naalakkersuisunik oqaloqateqassasoq Sanaartornermut ataatsimiititaliap kaammattussavaa. Nuna tamakkerlugu sanaartornissamut kissaatigisat pisariaqartullu annertoqisut imaaliallaannaq suussusersineqarsinnaapput, tamakkulu sanaartornermut kissaatigisat piviusunngortissinnaanerannut ataatsimut isigalugu pisortanit sanaartornermut sinaakkutissat ukiumiit ukiumut allaqqussassaanngitsumik killiliisussaassapput, ingerlatsinermut aningaasaliissutinit minnerunngitsumillu tapiissutitut aningaasaliissutinit aningaasartuutit qaffakkiartornerat pissutigalugu.

Tamatuma saniatigut Sanaartornermut ataatsimiititaliap ilisimavaa, sanaartornermik suliaqartut aamma suliaqarfii kattuffiisa pisortanit sanaartukkat pillugit ukiuni arlaqalersuni sinaakkutissanik aalaajaannerusunik kissaateqartarnerat, qulaanilu kisitsit taamatut isummersornernut tapersiinermik takutitsisuusut isumaqarnartoq.

Pingaarnertut ataatsimulluunniit sanaartortisinermut sanaartornermik suliassat ataatsimut isigalugu amerlanerit neqeroorutigineqartartut maluginiarneqarpoq. Akinut atatillugu ilu-aquitit ajoqutillu suut misilittagarineqarpat? .... Tunniunneqartup pitsaassusianut atatillugu? ... Isumaqatigiissutigineqartumut sanilliullugu piffissaq tunniussiffiusumut atatillugu? ... Sulisoqarnermut atatillugu? ... Suliffeqarfii ilinniartunik/lærlinginik tigusisinnaanerannut atatillugu? ... Misilittakkanullu allanut atatillugu?

Sanaartornermut ataatsimiititaliap Nuna tamakkerlugu pilersaarusiamut nassuaat kingulleq ilisimavaa, qanorlu taanna tulleriaarilluni aalajangiiniarnerup ingerlanneqarnerani timitalerneqartarnersoq.

Konto pingaarneq 83.30.13 Nuna tamakkerlugu paaqqinniffiit

Kontomi pingaernermei tassani nuna tamakkerlugu innarluutilit sungiusartarfiannik pilersitsinissamut ukiumut aningaasanut inatsimmut ukiunullu missingersuusiorfiusunut agguataarlugit katillugit 51,2 mio. kr.-t aningaasaliissutigineqassasut immikkut siunnersuutigineqarpoq (Suliassaq nr. 080.40.054).

Tamanna pillugu Sanaartornermut ataatsimiititaliaq kingullermik ima taasaqarpoq:

Suliassamut allaaserisami takuneqarsinnaavoq suliffeqarfimmuit tassunga ilaassasoq IPIS, sungiusaavik ikuutilersuisarfillu. Takuneqarsinnaavoraaq suliffeqarfik Sisimiuniissasoq. Taamatut inissinnissaanut tunngaviusumut suliassaq pillugu ima allaaserisartaqarpoq: "Aammattaaq sullissiveqarfiuup Sisimiunut inissinneqarnissaa aalajangiunneqarsimavoq, aningaasaliissutit

*piginnaasanillu ineriartortitsinerup nuna tamakkerlugu
siammarterneqarnissaat inuaqatigiinnut iluaqutaasussatut isigineqarmat".*

Pissutsit pisariaqartullu nalinginnaasut isiginiarlugit sanaartornermut pisortanit aningaasaliissutit nuna tamakkerlugu siaruaanneqartariaqarnerat Sanaartornermut ataatsimiititaliap tunngaviatigut isumaqatigaa. Taamaattorli nuna tamakkerlugu innarluutilinnik sullissiviup Sisimiuni inissinneqarnissaanik aalajangiineq imaaliallaannaq paasinangilaq. Taamaalilluni IPIS-ip Sisimiunut nuunnissaani suliassamut tamatuma akitsorsaataanissaavaaqquyneqarsinnaangilaq. Tamatuma saniatigut assingusumik nuussisarnerit misilittagaqarfipput; sulisut amerlaqisut nutsernermut atatillugu suliffimminnit soraartarnerput, assersuutissaavorlu Nuka A/S-ip Nuummit Maniitsumut nuunneqarnera imaluunniit Polar Oil A/S-ip Maniitsumit Sisimiunut nuunneqarnera. Ingerlatsivinnut ajoqutaaqisumik annaasaqaataasumillu ilisimasanik annaasaqarneq annertoqisoq nutsernerni marluusuni pisimavoq, taakkulu atuisunit akileraartartuniillu matussuserneqartariaqarsimapput. Tamatuma saniatigut pissusissamisoorpasippoq innarluutilinnik sullissiviup Nuummi nuna tamakkerlugu napparsimmaviuq qanittuani inissinneqarnissaaiiluaqutaassasoq, immikkummi ilisimasallit, assersuutigalugu fysio- aamma ergoterapeutit, nakorsat immikkut ilinniarsimasut, tassaniinnissaat naatsorsuutigisariaqarmat – minnerunngitsumillu napparsimasut/sullitat, taakkumi pineqarnerat naatsorsuutigisariaqarmat.

Taamaattumik Sanaartornermut ataatsimiititaliaq Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaq kaammattussavaa, suliassap tamatuma inissinneqarneratalu sukumiilluinnartumik isiginiarnissaanut, inissiinerup kingunerisaanik annertunerusumik akissaajaateqarnissamik kinguneqarnissaani, minnerunngitsumillu inissiinerup kingunerisaanik innarluutilinnut ajoqutaasinnaasut eqqarsaatigalugit tamakku isiginiarneqarluinnarnissaat. Oqaatigineqartutut pisortanit sanaartornermut aningaasalersuinerit nunami siammarnissaat Sanaartornermut ataatsimiititaliap tunngaviatigut tapersersorpaa, kisiannili innarluutilinnut ajoqutaanissaanik kinguneqassappat, imal. qitiusumik sulianut soorlu innarluutilinnik sanngiitsunillu ikiuinermut annertuumik ilisimasanik annaasaqarnermik kinguneqassagaluarpat taamaaliortoqartariaqarani.

Sanaartornermut aningaasalersuinerit nunami siammarnissaannik siunertaq attatiinnarneqassappat, Sanaartornermut ataatsimiititaliap taarsiullugu **kaammattuitigissavaa ilinniartitaanermut, ilinniartut ineqarfiiinut attaveqarnermilu sulinlutinut aningaasaqarnikkut imminut** akilersinnaasunut, soorlu aqqusiniliornernut, pisortat inissiaataasa oqorsaasersornerinut kiisalu imermik kissamillu uuttuutit atulersinneqarnissaannut, aningaasalersuisoqassasoq.

Sanaartornermut ataatsimiititaliaq suli taama isumaqarpoq.

Konto pingarneq AI 2015-imi ukiuni missingersuusiorfinni 90,5 mio. kr.-nit 162,8 mio. kr.-nut qaffariaateqarsimasoq Sanaartornermut ataatsimiititaliap maluginiarpa. Tamanna qaffariaat malunnaateqarluarpooq, 70 mio. kr.-t missaat iml. 80 %-t missaat qaffariaataasimavoq.

Tamanna tunngavigalugu Sanaartornermut ataatsimiititaliap paaserusuppa, maanna qaffariaateqartitsinikkut Nunattalu Aningaasiviata aningaasanik amigaateqarnerani, tamanna akiitsunut aningaasaliinernullu periusissiamut atuuttumut qanoq naapertuunnersoq?

Immikkullu Sanaartornermut ataatsimiititaliap immikkut paaserusuppa, taamatut maannakkut qaffariaateqarnikkut siuliani taaneqartutut inassutigineqartutullu ingerlatsinermut akissaajaatit ikililernissaat sallutinnagu ingerlatsinermut akissaajaatit suli qaffannissaannut aningaasalersuinissaq ilumut pissanersoq.

Konto pingarneq 86.60.01 Peqqinnissagarfik

- a) Illorsuarni nakorsiartarfimmut 7,5 mio. kr. aningaasaliissutaassasut Ataatsimiititaliap maluginiarpa.
- b) Nakorsiartarfiup m2-nik qassnik angitiginissaa naatsorsuutigineqarpa?
- c) Nakorsiartarfiup pilersaarutigineqartup sanaartornissaata akikillernissa perarfissaasinnaava?
- d) Maannamut pisut pillugit Ataatsimiititaliaq nassuaammik kissaateqarpooq
- e) Illuut pigineqartup nakorsiartarfittut atorneqarsinnaasunngorlugu nutarterneqarsinnaassava?
- f) Assersuutigalugu nunaqarfimmi illu sullivik nakorsiartarfittut atortulernissa siunertaralugu nutarterneqarsinnaava iml. allanngortitersinnaava?
- g) Maanna iml. siusinnerusukkut peqqissutsimut naalakkersuisumit suliniut taanna aallarnisarneqarpa?
- h) Nakorsiartarfiup ukiumut nal. ak. qassit atorneqartarnissa naatsorsuutigineqarpa?
- i) Piffissami 2011-mit 2014-imut innuttaasut 103-niit 70-inut allannguuteqarsimanerat – iml. kinguariaat 30 %-t missaaniittooq – Naalakkersuisut uppernarsisinnaavaat?
- j) Innuttaasut 70-t missaaniittut kiffartuunneqarnissaannut 7,5 mio. kr.-t atorneqarpata, nuna tamakkerlugu 5,5 mia. kr.-t missaanni atorneqarnissaannut naapertutissasoq Naalakkersuisut isumaqatigisinnaavaat? Imaluunniit naalagaaffimmit tapiissutigineqartartut 1,5-t missaannik amerlisarlugit?
- k) Taamatut aningaasanik pingarneq nammaqatigiinnertut Naalakkersuisut isumaqarfigaat?
- l) Naalakkersuisut taamatut pingarneq nammaqatigiinnertut isumaqarfigippassuk, Nuummi Nuussuarmi/Qinngutsinni nakorsiartarfik pillugu naalakkersuinikkut isummersorfigineqartumut qassnik aningaasaliinissaq nammaqatigiinnerunersoq Naalakkersuisut isumaqarfigaat?

Konto pingarneq 87.73.12 Umiarsualivinnut talittarfinnullu aningaasaliissutit

- a) Ataatsimiititaliap paasivaa, 2016-imi ukiumut aningaasaliiffiusumut ukiunullu missingersuusiorfiusunut 25,2 mio. kr. aningaasaliissutigineqassasut. Tamatumunnga atatillugu Ataatsimiititaliaq kingumut qiviarsimavoq, ilaatigullu maluginiarsimallugu pineqartumut ukiuni arlalinni kingullerni iluarsartuussinermut aningaasanik naammaannaqisunik tunniussisoqartarsimasoq. Folketingets 1986/1

LSF 28 tunngavigalugu 1987-imi naalagaaffimmit ukiumut 17 mio. kr.-nik
aninaasaliissuteqartoqartarsimasoq Ataatsimiititaliap aamma maluginiarpa.
Aningaasat taakku 2015-imi ullutsinnut naatsorsoraanni 31,7 mio. kr.-t missaannik
naleqassapput. Allatut oqaatigalugu amigartooruteqartoqarpoq. Umiarsualiviit
talittarfiillu maanna naammaginartumik inisisimanersut kiisalu piffissaq tamakkerlugu
pineqartup nunatsinnit tigoreernerata kingorna taamaattoqarsimanersoq
Naalakkersuisut isumaqarfigaat?

- b) Inatsit pingaarneq Inatsisartut peqqussutaat nr. 4, 3. Juni 1999-imeersoq pineqarani
sooq allannuguutit inatsit Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 27. Marts 2006-imeersoq
innersuussutigineqarnersoq itisilerneqarsinnaava?
- c) Aamma Naalakkersuisut uppernarsarsinnaavaat Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 3. Juni
2015-imeersoq akuerineqarsimanersoq aamma atortussanngortinneqarsimanersoq?

Konto pingaarneq 89.71.41 Nukissiorfiit, sanaartornermut taarsigassarsiarititat,
nunagissaaneq

- a) Ilisimatisissutigineqarpoq Nukissiorfiit aninaasaliissutit pillugit ukiumoortumik
nassuaateqartartut, taakkumi Sanaartugassanut Iluarsagassanullu
Aningaasaateqarfik pillugu Nassuaammut ilanngunneqartarmata. Pisortanit
aninaasaliissutit tunniunneqartartut atugaanerinut periusissiamik Naalakkersuisut
aamma suliaqartarp?
- b) Nunagissaanermut akissaajaatit nunatta suatungaani sumi atorneqartarp?
Pineqartunullu assigiinngitsunut qanoq tulleriaarisoqartarpa?
- c) Paasissutissutigineqaqquneqarportaaq Nukissiorfiit nunagissaanermik
ingerlatsineranni kommunit nunagissaanermik ingerlatsinerat
qaangerneqartarnersoq imaluunniit kommunit nunagissaanermik ingerlatsineranni
Nukissiorfiit nunagissaanermik ingerlatsinerat qaangerneqartarnersoq?
Assersuutigalugu imaattoqarsinnaava sumiifflit kuuffilersorneqarsimasut imermilli
qiperiaannarmik peqaratik?
- d) Ingerlatsinermi akissaajaatit ikilinissaannut Nukissiorfinni aningaasalersuinissamut
suliniutit suut eqqarsaataasinnaappat?
- e) Aasiaat tungaanut TeleGreenland A/S-imit immat naqqatigut kabel-
ileeratarsinnaanermut atatillugu piffissami tassani ataatsikkut sarfamut
sakkortuumut kabel-iliisinnaaneq (højspændingskabel) (sarfaq sakkortooq
jævnstrøm iusinnaavoq, amerlanertigullu HVDC-mik (High Voltage Direct Current)
taaneqartartoq) Naalakkersuisut isumaliutigikuat? Siunertarineqarpoq pilersuinerup
isumanaassuseqarnissaa, taamaalillunilu innaallagissiorfinnut sillimmataasunut
akissaajaatit ikilisineqarsinnaallutik, ataatsimullu isigalugu nunatsinni attaveqaatit
ataqatigiissinnissaat, innaallagiarlu mingutsitsissutaanginnerusoq nunap
immikkoortuinut amerlanernut ingerlanneqarsinnaanissaa.

Konto pingaarneq 89.72.11 Nammineq inissianik tapiissutitalimmik sanaartorneq

- a) Inissiat pillugit aaqqissuusseqqinneaq qangali neriorsutigineqartoq sumut killippa?

Inussiarnersumik

Anders Olsen

Sanaartornermut ataatsimiititaliami siulittaasoq

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu
Ataatsimiititaliamut
MAANI

Ulloq: 13. oktober 2015
J.nr.: 01.36.02.05-00131

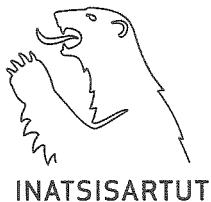
**Aningaasanut inatsisissamik suliaqarnermut atatillugu ataatsimiititalianik
susassaqartunik Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap
tusarniaanera.**

Aallarniutigalugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap
Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliamut saaffiginnissutaq Inuussutissarsiornermut
Ataatsimiititaliap qujassutigaa. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap
saaffiginnissutaq Ataatsimiititaliamit misissorneqareerpoq aammalu Aningaasaqarnermut
Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit allakkanut tiguneqartunut
oqaaseqaateqarnissaminut tunngavissaqarsorinani.

Taamaakkaluartoq konto pingaarterup 64.10.27-p aammalu kontomi pingaartermi tassani
ningaasaliissutit suliniutinik angisuunik, tassunga ilangullugu Kuannersuarni suliniummik
ineriartortitsinissamut nittarsaassinissamullu atorneqarnissaat eqqarsaatigalugu
Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit
malugeqquniarneqarnissaannut Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliaq
pissutissaqarsoraaq. Tunngaviusumik isigalugu aatsitassarsiornermik ingerlataqartup
misissueqqaarnermut nittarsaassinernullu aningaasartuutit nammineq akilertariaqaraluarpai.
Tamanna tunngavigalugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap
ningaasanut inatsisissatut siunnersummik ingerlaavartumik suliaqarnermini apeqqummik
tamatuminnga misissueqqullugu Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliamit
kaammattorneqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Aqqaluq B. Egede
Siulittaasup tullia

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq

Ulloq: 19. oktober 2015
J.nr.: 01.38.01.05-00065

2016-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi isumaginninnermut peqqissutsimullu tunngasut.

2016-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi isumaginninnermut peqqissutsimullu tunngasut pillugit llaqtariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap oqaaseqaatai Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap kaammattuuteqarneratigut matumuuna nassiunneqarput:

Ataatsimut isigalugu

Peqqissutsimut Naalakkersuisumik aammalu llaqtariinnermut, Naligiissaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisumik ataatsimeeqateqarnermigut allaqatiginninnermigullu suliassaqarfinni arlalinni killiffiit aammalu taakku 2016-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi aningaasaliissutiginiarneqartunut ataqtiginnerat ataatsimiititaliap paasiniaaffigai.

Peqqinnissaqarfik taamatullu isumaginninnermut tunngasut annertuumik sipaarniarfigineqannginnissaat pingaaruteqarmat ataatsimiititaliamit erseqqissarneqassaaq. Tamanna matuma kinguliani erseqqinnerusumik itisilerneqarpoq.

Peqqinnissamut tunngasut:

Peqqinnissaqarfiup sullississutaasa annikillisinneqarnissaannik politikkut aalajangertoqanngippat peqqinnissamut tunngasuni maannangaaq sipaaruteqarnissamut periarfissaqarsorinannngilaq. Politikkullu taama aalajangertoqalersaarsorinannngilaq. Peqqinnissaqarfiup aningaasaqarneranik misissuineq nutaaq peqqinnissaqarfimmit aallartinneqarsimasoq ataatsimiititaliamit ilisimaneqarpoq. Tamanna Deloittep 2010-mi misissuineranut malitseqartitsissutaavoq. Misissuinikkut kingullikkut uppermarsarneqarpoq nunat avannarliit sinnerinut sanilliulluta aningaasaliissutit atorlugit peqqinnissakkut annertuumik angusaqartartugut, aappaatigulli sipaaruteqarnissamut tunngavissaqarsorinannngilaq. Pisariillisaanissarli aaqqissuuussaanikkullu naleqqussaanerit ingerlaavartumik sulissutigineqartuarput.

Kontomi pingarnermi 20.11.70-imi, *suliniutinut nutaanut sillimmatinut* tunngasumi, atornerluisunik katsorsaanissamut pilersaarummut aningaasaliisoqarsimanera ataatsimiititaliamit nuannaarutigineqarpoq. Aningaasat atornerluisunik katsorsaanissamut pilersaarummut aningaasaqarnikkut tapersiissutit atugassiissutigineqarnissaat ataatsimiititaliamit sakkortuumik taperserneqarmat erseqqissarneqassaaq,

uppernarsaatissaqarluarpormi ilaatigut imigassamik hashimillu atornerluineq inuttut aningaasaqarnikkullu inuiaqatigiinnut annertoorujussuarnik kingunerluuteqartartoq.

Innuttaasut peqqissuunissaannik pilersaarut Inuuneritta II 2013-2019 pilersaarutit malillugit ingerlavoq. Pinaveersaartitsinermik suliniutit innuttaasunut inuiaqatigiillu ineriarlerannut pingaaruteqarluinnartutut ataatsimiitaliamit isigineqarput. Assersuutigalugu imminut toqutarnerup, atornerluinerup pujortartarnerullu annertoorujussarmik atugaaneri annikillisikkumallugu suliniutit naleqqussarneqarnissaat pisariaqartinneqarnersoq ataatsimiitaliamit ingerlaavartumik eqqumaffigineqarpoq.

Pinaveersaartitsiniarnermik suliniutinut tunngatillugu naalakkersuisoqarfii aqtsisoqarfii ilu susassaqtut Kommunit pinaveersaartitsiniarnermik suliaqarneranni siusinnerusumut sanilliullugu ikuunnerunissaat ataatsimiitaliamit kissaatigineqarpoq, tamatumani siusissukkut iliuuseqarnissap qitiutillugu aallunneqarnera annertusineqassalluni. Kommunit pinaveersaartitsiniarnikkut pilersaarutit assigiinngitsut nunap immikkoortuini kommuninilu toqqaannartumik atorneqarsinnaasut qitiusumit suli annertunerusumik neqeroorutigineqarsinnaappata, tamanna inuiaqatigiinnut iluaqutaassaaq. Pinaveersaartitsiniarnikkut pilersaarutinut assersuutigalugu ilaatinneqarsinnaapput Inuusaq atorlugu suliniutip siammerneqarnissaanut malitseqartinneqarnissaanullu pilersaarutit, eqqiluisaarnissamut suliniutit, soorlu kinguaassiutit nappaatit pillugit peqqissutsikkut pissutsit immikkut sammineqarnissaanni suliniutit kommunini ingerlanneqarsinnaasut, imigassamik ikiaroornartumilluunniit atornerluinerup sunniutai imaluunniit nunap immikkoortuini pinaveersaartitsinermut ataatsimiitaliani sammineqartussanut isumassarsiassat arallit imarisinnaavai, immikkut sammisassaqarluni ulloqartitsinerit innuttaasunik soqutiginnittunilluunniit ataatsimiisitsinerni isummersuutit il.il.

Kommunit sulisussanik aningaasanillu amigaateqarnertik pissutigalugu pinaveersaartitsinermi pilersaarutinik qulaajaaneq ajortut atorsinnaasaannik qitiusumit ataatsimoortukkuutaanik neqerooruteqarsinnaanissaq pingaarnertut anguniagaavoq. Tamanna isumassarsisitsinissamut kommuninillu ikuinissamut periarfissatut ataatsimiitaliamit isigineqarpoq. Tamatumani eqqarsaatigineqarput isumaginninnermut peqqissutsimullu tunngasut. Ataatsimut isiginninnissaq aammalu innuttaasut kommunillu akornanni kiisalu illoqarfinni nunaqarfinnilu innuttaasut akornanni ataqtigiiuttoqarnera isiginiarneqaqqullugu peqqissuunissamik pinaveersaartitsinermillu suliniutit kikkunnut tamanut anngunneqartarnissaat pikkoriffiginerulerteriaqarparput.

Peqqissutsimut tunngasut allanngoriartorfiusarput peqqinnissaqarfllu pisariaqartitanut ingerlaavartumik naleqqussartassaaq, paarlattuanik pinnani. Utoqqaat amerliartorlutik inuiaqatigiit katitigaanerat allanngoriartopoq, taamaattumillu nappaatit utoqqalinermik pissuteqartut amerliartussapput. Assersuutigalugu puigortungortut amerlanerit aammalu sivisuumik sulisimaneq pissutigalugu innuttaasut anniaatillit nungullarsimasullu sullinnissaat piareersimaffigissavarput. Tamanna inissianik nalinginnaasunik aammalu utoqqarnut inissianik sanaartornernut, iluarsaanernut il.il. immikkoortunut pilersaarutisani aamma takuneqarsinnaasariaqartoq ataatsimiitaliaq isumaqarpoq.

Isumaginninnermut tunngasut:

Isumaginninnermut tunngasuni siunnersuutit (aaqqissuusseqqinnissamik siunnersuutit) arallit tamarmillu 2016-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersummut ukiunullu

missingersuusiorfiusunut aningaasaqarnikkut kinguneqaatillit Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiitaliamit maanna suliarineqarput.

Ilaatigut utoqqalinersiaqarneq pillugu siunnersuut (UKA 2015/160), siusinaartumik pensionisiat pillugit siunnersuut (UKA 2015/98) aammalu ineqarnermut tapiissutit pillugit siunnersuut (UKA 2015/161), tamarmik 2016-imik aningaasanut inatsisisstatut siunnersummi konto pingaarnermi 20.11.51-imik, *Aaqqissuusseqqinnerit sunniutaannut* tunngasumi, taaneqqartut ataatsimiitaliap suliarai. Siunnersuutit taaneqqartut taama isikkoqartillugit akuerineqanngippata kinguartinneqarpataluunniit 2016-imik aningaasanut inatsisisstatut siunnersummut ukiunullu missingersuusiorfiusunut aningaasaqarnikkut annertuumik kinguneqarsinnaapput.

Isumaginninnermi ajornartorsiutit amerlasuut innuttaasunut inuiaqatigiinnullu annertuumik nanertruutaallutillu sunniutilit ataatsimiitaliamit aamma assut eqquumaffigineqarput. Tamatumunnga ilanggullugu meeqqat inuusuttullu suliami matumani pisinnaatitaaffii kiisalu ilaqtariit meerartallit suliniutigineqarnerat immikkut eqqaassallu immikkut tunngavissaqartoq ataatsimiitaliaq isumaqarpoq. Meeqqat inuusuttullu pisinnaatitaaffii atugassaritallu qulakkeerniarlugit nuna tamakkerlugu annertoorujussuarmik suli suliassaqarpoq.

Aningaasat sulisussallu siunertaqnerusumik qanoq atorneqarnissaat, tamatumalu saniatigut aningaasat nukissallu aammalu suliniutit pisariaqartut qulakkeerneqarnissaat pillugu ilisimasagut annertusarniarlugit Ilaqtariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoq, kommunit, soqtigisaqaqatigiiffiit allallu ataatsimiitaliamit oqaloqatigineqarput.

Pinaveersaartitsiniarluni suliniutit aammalu siusissukkut suliniuteqarnerup pingaaruteqarnerat:

Isumaginninnermut tunngasuni suliniutit toqqaannartut pinaveersaartitsiniarlunilu suliniutit suli pisariaqartippavut.

Suliassat pisariaqartut amerlassusiannut sanilliullugu isumaginninnermut tunngasuni sulisut amigaatigineqarput, soorlu peqqinnissaqarfimmi aamma taamaattoq.

Siusinnerusukkut oqaatigineqartutut ataatsimiitaliaq isumaqarpoq pinaveersaartitsiniarnerup katsorsaanerullu akornanni oqimaaqatigiissitsinissamut suli pikkorinnerulerteriaqartugut. Pinaveersaartitsiniarnerup tunaartalersorneqarnissaanut, sunniuteqarnerulerterinissaanut pingaarnersiuiffiginissaanullu pikkorinnerusariaqarpugut, taamaaliornikkut ajoqusernerit iluarsiniarlugit ingerlatat suliniutillu siunissami ikilisikkiartuaarneqarsinnaaqqullugit. Tamumani isumaginninnermut peqqissutsimullu tunngasut eqqarsaatigineqarput.

Siusissukkut iliuuseqartarnerup pinaveersaartitsiniarlunilu suliniuteqarnerup pingaaruteqarnerat naalakkersuinermik suliaqartunit paasisimasaqarluarfingineqarsorinarpooq. Taamaalillunilu ataatsimiitaliap nuannaarutigalugu paasivaa inuusaq atorlugu suliniut aalajangiusimaneqarmat immaqalu annertusarniarneqarmat. Tamanna ataatsimiitaliamit tapersorsorneqarpoq.

Ilaqtariinnut sullissivinni neqeroorutit amerlanerunissaat – soorlu ilaqtariinnik isumasioqatiginerat – sulissutigineqartoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Ilaqtariaat najugaqatigiiffinni inissianiluunniit nakkutigineqarlutik siunnersorneqarlutillu peqqinnarnerusumik inuuneqalernissaminnut aaqqissuussivigineqarnissamut periarfissaasa annertusarneqarnissaat ataatsimiititaliamit kissaatigartinneqarpoq, taamaaliornikkut inuuniarnikkut kingornuttakkat siumut isigisumik unitsinneqarnissaannut peqataaqataasoqarluni.

Isumaginninnermut peqqissutsimullu tunngasuni siusissukkut iliuuseqartarnermi pinaveersaartitsiniutitullu suliniutini siunertat sunniuteqarlutillu anguneqarpata inunnut ataasiakkaanut inuaqatigiinnullu iluaqtissanik pisariaqartinneqartunik pissarsiviussapput.

Pisariaqartitsineq naapertorlugu periutsit suliniutillu nutaanngorsarnissaat naleqqussarnissaallu Naalakkersuisunit taamatullu Inatsisartunit ammaffigineqartariaqarpoq. Minnerunngitsumik anguniakkagut angusinnaanngikkivut paasinarsigaangat imaluunniit ajornartorsiutit naatsorsuutigisanit annertunerugaangata iluarsiivigineqanngilluinnaraangataluunniit.

Aaqqissuussaanikkut qisuariartaatsit, tassalu ingerlatsiveqarfii, aqtsisoqarfii oqartussaaasallu allat periutsinut suliniutinullu ingerlareersunut naleqqussaanissaminut nutaanngorsaanissaminnullu kajumissuseqanngissinnaanerat toqqammaviginaveersasavarput.

Siusinnerusukkut saqqummiunneqartutut ataatsimiititaliamit siunnersuutigineqassaaq isumaginninnermut tunngasuni nakkutilliineq kontomi pingaarningeremi nutaami ilanngunneqassasoq, taamaaliornikkut tamanna ersarissarneqarlunilu pingaarnersiorneqaqqullugu.

Immikkoortumut pilersaarutit siunissamilu pisariaqartitatit:

Ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut, utoqqarnut innarluutilinnullu immikkoortumut pilersaarutit ataatsimiititaliap ujartorsimavai, taakkumi 2015-imi nuna tamakkerlugu pilersaarut pillugu nassuaammi suli amigaataammata. Immikkoortumut pilersaarutinik suliaqarnissaq siunertalarugu utoqqarnut tunngasuni piareersaataasunik suliaqartoqartoq aammalu tamanna kommunit qanimut suleqatigalugit ingerlanneqartoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

Taamaattumillu utoqqarnik isumassuineremi siunissaq ungasinnerusoq isigalugu inuaqatigiit katitigaanerisa allanngoriatorneranut aamma naleqqussaasoqartariaqassaaq. Matumanii eqqarsaatigaagut illutat aammali minnerunngitsumik sulisoqarneq, utoqqarnik isumassuineremi siunissami pisariaqartitanut annertussutsikkut pitsaassutsikkullu aamma naleqqussarneqartussaaq.

Meeqqanut inuuusuttunullu kiisalu innarluutilinnut ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut tunngasuni immikkoortumut pilersaarut, qaninnerusoq ungasinnerusoerlu eqqarsaatigalugit psiariaqartitanik qulaajaataasussaq piaartumik aallartinneqassasoq ataatsimiititaliap maluginiarpaa.

Suliaq pingaartinneqarmat ataatsimiititaliamit iluarisimaarneqarpoq, inernerlu pillugu ilisimatinneqarnissaq qilanaarineqarluni.

Inuuusuttunik sulilersitsinarneq suliffeqarnerlu inissaqartitsisoq:

Inuuusuttatta atuarfimmi naammassiner mik kingorna sapinngisamik annertunerpaamik ilinniartitaanermi ingerlaqqinnerisa sulilernerisaluunniit inuiaqatigiinnut iluanaarutissartaat pingaarutaallu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit Naalakkersuisunillu assut eqqumaffigineqaqqullugit ataatsimiititaliamit kaammattorneqarput. Aammattaaq siusissukkut iliuuseqartarnerup, nuna tamakkerlugu meeqqanut inuuusuttunullu ikorfartutinik amigaateqarnerup aammalu ilinniartitaanernik taamaatitsiinnartarnerup akornanni ataqtigittaqarsinnaanera tikkussallugu ataatsimiititaliap pisariaqarsoraa. Inuuusuttut taama amerlatigisut ilinniagaqannginnerat aammalu "eqimmattat sinneruttut" taama amerlatiginerat ataatsimiititaliamit assorsuaq ernummataqineqarpoq.

Inuiaqatigiinnik nutaliaalluinnartunik ingerlatsinissatsinnut innuttakitsunnguuvugut, taamaattumillu inuiaqatigiit ineriarngerannut ingerlanneqarnerannullu peqataaqataasinnaanissap inuuusuttunnguunermili qulakkeerneqarnissaq pingaaruteqarluunnarpoq. Pitsaanerpaamik ineriarngerannut, taamaalilunilu inuiaqatigiit ineriarngerannut tapeeqataasinnaanissamut inuussuttut tamarmik periarfissaqartinneqarnissaat naalakkersuinikkut qulakkeerneqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Suliffeqarneq pisariaqartitanik ineriarortitsiviusoq akuulersitsisorlu kiisalu siusinaartumik pensionisialinnut kiisalu innarluutilinnut ineriarnermikkullu kinguarsimasunut siusinaartumik pensionisiaqartuusariaqanngitsunut sulilernissamik pisariaqartitsisinnaasunut inissaqartitsisoq pilersissavarput. Nikerartumik oqitsumillu suliffinnik pilersitsisoqassaaq pisariaqartitsinerlu malillugu ineriarortitsisoqassalluni. Pisortanit pilersorneqarnissamut taarsiullugu imminut pilersornerunissaq naalakkersuinikkut anguniagaavoq.

Isumaginninnermut peqqissutsimullu tunngasuni sulisut suli piginnaanngorsarneqarnissaat qulakkeerneqassaaq, taamaaliornikkut taakku maanna siunissamilu suliassanik kivitsisinnaaqquullugit.

Inatsisit imminut ataqtiginneranni ajornartorsiutit

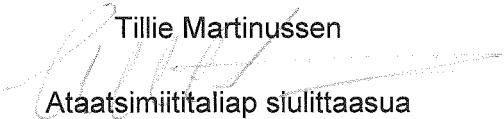
Isumaginninnermut tunngasuni inatsisit arlallit taakkulu suliffeqarnermut ataqtiginnerannut tunngasumik ajornartorsiuteqartoq ataatsimiititaliamit aamma eqqumaffigineqarpoq.

Sulinerup imminut akilersinnaanissaa sapinngisamillu annertunerpaamik imminut pilersornissaq aalajangiusimaneqassapput. Akuersarneqarsinnaanngilarumi suliffeqarnermit pisortanit pilersorneqarnissaq arlalitsigut ilorisimaarnarnerummat imaluunniit aningaasaqarnikkut orniginarnerummat.

Taama anguniagaqarnerup attatiinnarnissaa qulakkeerniarlugu Naalakkersuisut Inatsisartullu ataatsimut suliassaqarput.

Inuiaqatigiit peqqissumik ineriertussappata innuttaasut peqqissut pisariaqarput, taamaattumillu suliassaqarfinni aningaasat pingaarnersiorneqartut taakkulu atugassiissutigineqarnerat aalajangiisuuusumik pingaaruteqarlutik.

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiitaliaq

Tillie Martinussen
Ataatsimiitaliap siulittaasua

Assilinera ukununnga:

Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoq aamma Peqqissutsimut Naalakkersuisoq.